

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Transport & Planning

Aan: Marc Giesberts
Van: Ingrid Welles
Datum: 18 december 2018
Kopie:
Ons kenmerk: BG2564TPNT1812051509
Classificatie: Projectgerelateerd

Onderwerp: Effect Nedzink op de roodborsttapuit (en andere soorten)

Aanleiding

Nedzink heeft het voornemen een vergunning aan te vragen voor een nieuwe, nog te realiseren bedrijfshal en voor een aantal wijzigingen aan de (bedrijfsvoering in de) bestaande hallen op Duurzaam Industrierrein Cranendonck (D.I.C. ook wel Metalot geheten; zie figuur 1). Het voornemen moet voldoen aan de (geluids)emissie-eisen die in het bestemmingsplan voor de nieuwe kavel zijn opgenomen. Daarnaast leiden de veranderingen niet tot een andere geluidimmissie dan in de huidige geluidvoorschriften van de vigerende vergunning is opgenomen. De vigerende vergunning is verleend op 20 maart 2012 en betreft de huidige activiteiten van NedZink op industrierrein Budel-Dorplein.

De veranderingen in de bedrijfssituatie zijn beschreven in de Notitie Geluid (Oosterlaken & Konings, 2018). Samenvattend houden de akoestisch relevante veranderingen het volgende in:

- In de bestaande walserij komen verschillende installaties te vervallen waardoor het geluidsniveau in de walserij wordt verlaagd.
- In de bestaande Nova-hal wordt de magazijnopslag vervangen door productielijnen. Naar verwachting neemt het geluidsniveau in deze hal toe.
- Ten noordwesten van de Nova-hal wordt een nieuwe hal gerealiseerd. In de hal worden de casting activiteiten geconcentreerd. Casting activiteiten zijn een continu-activiteit (24/7). Het geluidsniveau in deze hal bedraagt 80 dB(A).

Uit de geluidsberekening is gebleken dat het voornemen (een nieuwe hal op een nieuwe plek en wijzigingen bij bestaande hallen) leidt tot een andere geluiduitstraling naar de omgeving. Dit kan mogelijk gevolgen hebben voor de Vogelrichtlijnsoorten Roodborsttapuit (*Saxicola rubicola*), Boomleeuwerik (*Lullula arborea*) en Nachtzwaluw (*Caprimulgus europaeus*), ten aanzien waarvan in aangrenzend Natura 2000-gebied "Weerter- en Budelerbergen & Ringselven" instandhoudingsdoelstellingen gelden (Ministerie van Economische Zaken, 2013).

In deze notitie wordt antwoord gegeven op de volgende vraag:

"Ondervindt de Roodborsttapuit (en/of andere vogelrichtlijnsoorten) hinder van de gewijzigde geluidemissies afkomstig van de nieuwe situatie van Nedzink op het D.I.C.?"

Bij de beantwoording van deze vraag zijn de eerdergenoemde instandhoudingsdoelstellingen, terug te vinden in het aanwijzingsbesluit voor "Weerter- en Budelerbergen & Ringselven" (Ministerie van Economische Zaken, 2013), uiteraard leidend. Hierbij wordt gebruik gemaakt van eenzelfde systematiek als voor D.I.C al eerder is gedaan (cf. Possen, 2015).

Figuur 1 locatie van de nieuwe hal

Vogels en geluidshinder

Een toename van de geluidbelasting binnen de begrenzing van een onder de Wet natuurbescherming beschermd gebied kan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van Vogelrichtlijnsoorten beïnvloeden. Omdat met name vogels gevoelig zijn voor geluid (en het een in het veld relatief eenvoudig te onderzoeken soortgroep is), is in de literatuur veel onderzoek beschikbaar naar de gevoeligheid voor geluid van bos- en weidevogels.

Voor broedvogels is bekend dat een continue geluidbelasting van 45 dB(A) leidt tot merkbare verstoring, welke maximaal is vanaf 60 dB(A) (Reijnen et al., 1995; SOVON, 2002; Tulp et al., 2002; Krijgsveld et al., 2008). De toetswaarde voor broedvogels is niet eenduidig. Zo stellen Reijnen et al. (1995) 42 en 47 dB(A) gemiddelde belasting per etmaal voor als grenswaarde voor respectievelijk bos- en weidevogels, zonder hierbij in te gaan op afzonderlijke soorten. Meer recent onderzoek door Garniel et al. (2007) laat zien dat voor de soorten waarvoor in onder meer “Weerter- en Budelerbergen & Ringselven” instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd, uitgegaan mag worden van een geluidbelasting van 47 dB(A) in de nacht en tot 55 dB(A) overdag.

Staat van instandhouding

In voorliggende context - de Wet natuurbescherming, onderdeel Gebiedsbescherming - zijn uitsluitend die natuurwaarden van belang, waarvoor in Natura 2000-gebied “Weerter- en Budelerbergen & Ringselven” instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd (Tabel 1). Op grond van onder meer de effectenindicator (Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 2018), volgt dat uitsluitend de vogelsoorten relevant zijn als het gaat om geluid (dat boven water is geproduceerd). Het gaat dan om Roodborsttapuit, Nachtzwaluw en Boomleeuwerik.

Tabel 1 Instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied “Weerter- en Budelerbergen & Ringselven”

Nummer	Naam	Instandhoudingsdoel
H3130	Zwakgebufferde vennen	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
H7210	Galigaanmoerassen	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
H91D0	Hoogveenbossen	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
H1149	Kleine modderkruiper	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
H1166	Kamsalamander	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
A224	Nachtzwaluw	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 18 paren.
A246	Boomleeuwerik	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 55 paren.
A276	Roodborsttapuit	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.

Voor zowel Roodborsttapuit, Nachtzwaluw en Boomleeuwerik geldt een behoudsdoelstelling in “Weerter- en Budelerbergen & Ringselven” met een doel voor de populatie van respectievelijk 20, 18 en 55 broedparen (Tabel 1). Het (ontwerp) beheerplan (Provincie Limburg, 2009) bevat (nog steeds) de meest recente gegevens als het gaat om het voorkomen van deze soorten in “Weerter- en Budelerbergen & Ringselven”. Uit het (ontwerp) beheerplan blijkt dat voor alle drie de soorten op dit moment ruim voldaan wordt aan de doelstelling met 25-30 paar nachtzwaluwen, 60-65 paar boomleeuweriken en ten minste 50-55 paar roodborsttapuiten. In 2012 zijn op de terreinen van defensie 51 territoria vastgesteld voor de Roodborsttapuit, 72 territoria voor de Boomleeuwerik en 51 territoria voor de Nachtzwaluw (Provincie Limburg, 2017). Verder blijkt dat voor alle drie de soorten het toekomstperspectief zeer gunstig is als gevolg van onder meer het gevoerde heidebeheer (Provincie Limburg, 2009; 2017).

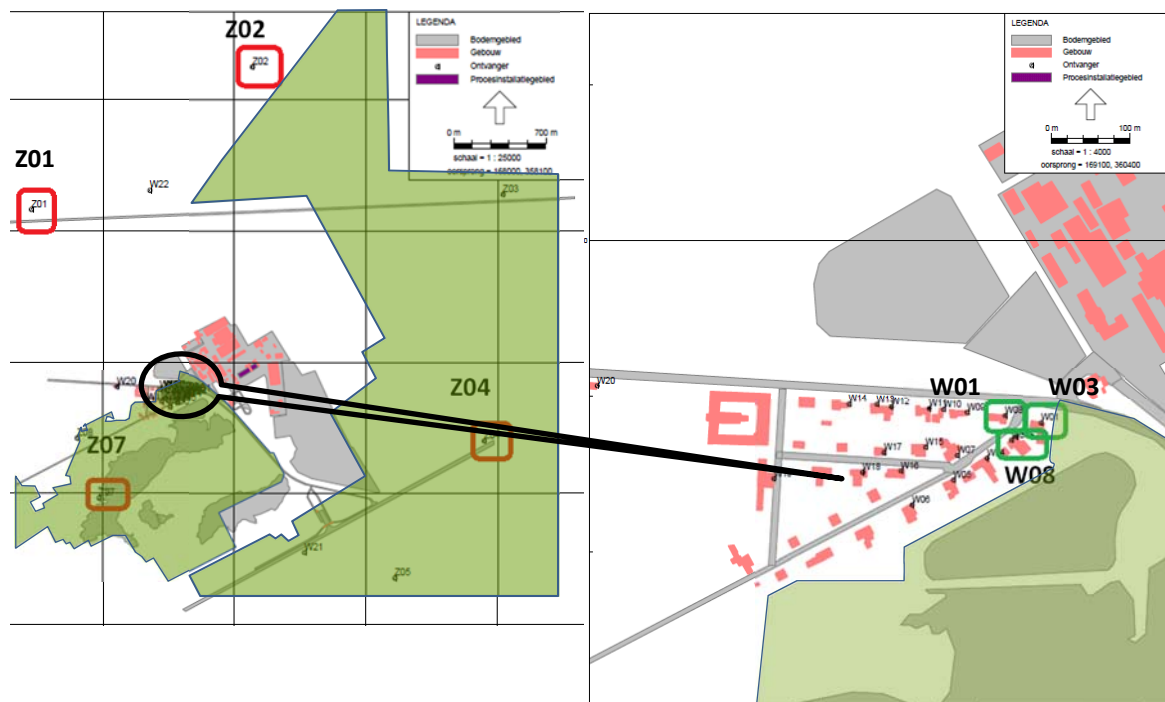
Effectbeoordeling

In de notitie geluid (Oosterlaken & Konings, 2018) is voor verschillende beoordelingspunten de toe- of afname van het geluidniveau in dB(A) berekend. Figuur 2 toont de ligging van de berekende beoordelingspunten.

In voorliggende context zijn met name de zonepunten Z04 en Z07 van belang (figuur 2); zij zeggen iets over de te verwachten geluidbelasting binnen “Weerter- en Budelerbergen & Ringselven”. Tabel 2 laat zien dat de geluidbelasting ten gevolge van het voornemen op deze beide punten nooit hoger is dan 24,3 dB(A) is. Dit is beduidend lager dan de in voorliggende context gehanteerde grenswaarde van 47 dB(A). Daarmee staat vast dat negatieve effecten op voor geluidgevoelige instandhoudingsdoelstellingen in Natura 2000-gebied “Weerter- en Budelerbergen & Ringselven” (tevens het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied) niet aan de orde kunnen zijn. Van verstoring door geluid is immers géén sprake.

Dit geldt ook voor enige ander Natura 2000-gebied, gezien het feit dat deze gebieden van het voornemen gescheiden zijn door onder meer (zeer) drukke wegen, woonkernen en steden, waardoor enige belasting ten gevolge van het voornemen, daarbij ook de afstand van meerdere kilometers in acht nemend, daar niet langer waarneembaar is.

Voor zover sprake kan zijn van cumulatieve effecten, bijvoorbeeld realisatie en gebruik van DIC, geldt dat deze van een dergelijk lage geluidbelasting met zekerheid niet te verwachten zijn. Immers, de op grond van vigerende vergunningen beschikbare geluidruimte (die in voorgaande initiatieven is betrokken) wordt niet overschreden. Er is feitelijk geen sprake van een verandering ten opzichte van de huidige vergunde situatie.

Figuur 2 Locaties beoordelingspunten ten opzichte van Natura 2000-gebied (groen gemarkeerd)

Tabel 2: Toetsing langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus na maatregel aan afzuiging NOVA-hal

Beoordelingspunt	Omschrijving	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus in dB(A)		
		Dag	Avond	Nacht
Z04	Zonepunt 4	16,2 (17)	14,1 (16)	14,1 (16)
Z07	Zonepunt 7	24,3 (24)	22,1 (23)	22,1 (23)

(tussen haakjes staan de geluidniveaus conform de geluidvoorschriften weergegeven)

Conclusie

Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat er geen sprake is van een toename van geluidhinder voor de Roodborsttapuit, Nachtzwaluw en Boomleeuwrik. Ook worden gehanteerde grenswaarden niet overschreden.

In de huidige situatie is er geen sprake van negatieve effecten op de drie vogelsoorten. Soorten verkeren in een goede staat van instandhouding en het areaal geschikt leefgebied is in de afgelopen jaren toegenomen.

Daarmee is zeker dat geen sprake is van negatieve effecten op voor "Weerter- en Budelerbergen & Ringselven" dan wel enig ander Natura 2000-gebied geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen.

Geraadpleegde bronnen

- Garniel A. Daunicht WD. Mierwald U. Ojowski U. [2007]. *Vögel und Verkehrslärm. Quantifizierung und Bewältigung entscheidungs- erheblicher Auswirkungen von Verkehrslärm auf die Avifauna*. Schluss- bericht November 2007. – FuE-Vorhaben 02.237/2003/LR des Bundes- ministeriums für Verkehr, Bau- und Stadtentwicklung, Bonn, Kiel, 273 S.
- Krijgsveld K.L., R.R. Smits, J. van der Winden, [2008]. *Verstoringsgevoeligheid van vogels Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie* Bureau Waardenburg in opdracht van Vogelbescherming.
- Ministerie van Economische Zaken [2013]. *Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven. Programmadirectie Natura 2000 | PDN/2013-138 | 138 Weerter- en Budelerbergen & Ringselven*. Ministerie van Economische Zaken. Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit [2018]. *Effectenindicator*. Beschikbaar op:
<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>.
- Oosterlaken, M & Konings, G. [2018]. *Stand van zaken geluidssituatie NedZink*
- Provincie Limburg, [2013]. *Concept beheerplan Weerter- en Budelerbergen & Ringselven*
- Provincie Limburg [2017]. *Natura 2000 Gebiedsanalyse voor de programmatische Aanpak Stikstof*
- Possen B.J.H.M. [2015]. *Passende beoordeling Duurzaam Industrierrein Cranendonck (D.I.C.)*
- Reijnen R, Foppen R, ter Braak C, Thissen J. [1995]. *The effects of car traffic on breeding bird populations in Woodland III - Reduction of Density in Relation to the Proximity of Main Roads*. Journal of Applied Ecology 32:187-202.
- SOVON. [2002]. *Broedvogels en de invloed van hoofdwegen – een nationaal perspectief*. SOVON-onderzoeksrapport 2002/08. Beek-Ubbergen.
- Tulp I, Reijnen MJSM, ter Braak CJF, Waterman E, Bergers PJM, Dirksen S, Snep RPH, Nieuwenhuizen W. [2002]. *Effecten van treinverkeer op dichtheden van weidevogels*. Rapport nr. 02-034. Bureau Waardenburg, Alterra, dBvision, Plant research International.